

tànica ser *desenllepigat* de aquest vici tan *llepicós* de la carn», 1592, Salv. Pons, *Miserere, DAg.*; «*llepissós*, viscos: glutinosus, instar visci adhaerens: *humor llepissós* o viscos», Lacav., FebrCard.; «quina paret més *llapissosa!* --- 's sentia per amunt, i com vinguda per resò, la veu ---», Pons Mass. (*Colla del C. IX*, 111); a la Vall de Cardós *lipernós* («el llim ["sorra"] és allò *llipernós* que hi ha al fons dels estanys», Tavascan, 1934), cf. *enllepornir* supra, i *enllefarnar* (LLEFRE).

Els romanistes estrangers han anat a cercar massa lluny la formació de *llepissós*, que té una clara i còmoda explicació intra-catalana. Parodi (*Rom.* xvii, 70) el relacionava amb genov. *lépegu* «viscosità», *lepegusu* «viscido», Piacenza *lebga* «mocciaia», *lebbeint* «moccioso», i crec que amb raó perquè aquests mots alt-italians deuen venir de la mateixa arrel verbal pre-romana que ha donat el nostre *llepar* (i amb ells podem completar la parentela alt-italiana de què ja he donat supra alguna mostra); però el que no és admissible és voler com ell derivar-ho tot de la família germànica de l'ags. *slipan* 'esquitllar-se'; ja M-L. (*ZRPb.* xii, 560, seguit per GaDiego, *DEtim.*, 3906) li ho rebutjà però en preguntar «per què no del llatí *lippus* 'llagrimós, degotant'», podem contestar-li que perquè aquest mot no ha deixat descendència en català ni sembla haver-ne deixat (si no és escassíssima i ben problemàtica) en cap llengua romànica; d'altra banda els mots que cita GdDiego (allí i en el n.º 6191a, on s'enllepoleix amb el germ. *slipan* de Parodi), gall. *lepia* 'leganya' i port. ant. *lipooso* 'lleganyós' (Viterbo) vindran també de l'arrel del nostre *llepar*, prov. *lipà*, aran. *lipotejà* 'potinejar, rebregar' (del qual ja no crec en les connexions suggerides en el meu *Voc. Aran.*).

Als quals afegirem Manfredonia *lippu* 'lím damunt les basses pantanoses' («schlammiger, moosartiger Überzug auf sumpfigen Gewässern»), sic. *lippu* «muscchio», *lippusu* «muscioso, viscoso» i altres de què tracta Rohlfz (*ZRPb.* xii, 456); i quant a santand. *eslapar* «deslitzar-se, escapar», murc. *-arse* «resbalar-se» (GdDiego) pot ser de la del nostre o de la del fr. *lapper*, en tot cas no del germànic. *Llepissositat* [Lacav.]. *Llepissor* [Ruyra]. +*Llepissó* (teixits, BDC iv, 115).

Enllepissar; *desenllepissar* [1592, Pons, supra; eiv., «deshacerse», PzCabr.]. O bé *desllepissar*, sobretot *desllepissar-se* bal. i val., veg. cita de PdAPenya a prop. de *trescalamena*; «aquesta ä és de les notes més característiques d'Artà i que més difícilment se'n desllapissen els artanencs», AMAIcover (BDLC xi, 39); «una senyora li va demanar de noves i no se'n poria desllapissar, fins que ell li va fer es puny», Ruiz i Pablo (*Nov. Menoraq.*, *IdOr.*, 113); «el gat --- només ordre els ratolins, se'n desllepissà de Joan-Antoni i començà aquell-vull-aquell-no-vull», EnrValor (*Rond. Val.* iii, 16); també en el dicc. d'Escrig, i del català deuen ser manlleus murc. *eslapizarse* (GaSoriano) i andal. *eslapizarse*, *enlapizarse* (AlcVenceslada).

Llepó [1840, *llepó* ant., Lab.]; amb grafia deficient, *llapó*, *DFa.* etc.] («*llepó*: lama, el cieno i lodo que hace el agua en su extremo, V. *llimac*», CRos, 1764, p. 141), que en part té el mateix significat: «el *lepó* és

una *broma* o planteta que es forma sobre el fang en el viver d'arròs quan el calfa el sol», digueren a les riberes de l'Albufera, a Silla (1962); a J. G. M. li digueren a Carlet (1935) que *llepó* era un «animal semblant a la sargantana», potser referint-se a sangoneres o salamandries que el poble mira com a inseparables del llim de les sèquies i terres estanyades; el mot no té arrel igual, si bé paral·lela a la del cast. *lapa* «flos vini» (Nebrija) i prov. *lapoun*: «lou Diable --- cavo lou sòu, coto lou càrri, / bat lou *lapoun*, mòu lou guerpié», trad. «il agite la boue», *Nerto* (pròleg, v. 159), *llepó* «llepaire», *lleponejar*. *Llepugaina*. *Llepum*, que Fontserè afegí al marge del seu *DOrt*.

Rellepar. *Rellepol*.

Laparada 'flamarada' aran. (mot recollit després de la meua tesi, que cito de memòria) sembla derivat de l'aran. *lapà* (= fr. *lapper*), veg. supra, alludint al tema tòpic de les llengües de foc; tanmateix no descarto una possibilitat pre-romana, car és suggestiu l'atansament amb el lit. *liepsnà* f. 'flama', prussià ant. *lopis* id., letó *lāpa* 'antorxa', hitita *lap-* 'ser roent, formar caliu' i els altres mots que aplega Pok. (*IEW*, 652-3).

Allampar maestr. 'agafar, pendre furtivament' (Ga. Girona, *Voc.*, p. 29), cf. ast. or. *allampar* «ansiar alguna cosa, especialment de comer o beber» (add. ms. de Vigón a les proves, que tinc en microfilm, del seu *Vocab. de Colunga*), sobretot suposant que puguem partir d'una acc. com l'asturiana és natural pensar en un encreuament de *llepar* amb *llaminejar* i els altres derivats de *LAMBERE*; tanmateix, cf. també el cast. *lampar* i el cat. *llampar* 'brillar fugaçment'.

CPT.: *Llepaaltars*. *Llepacassoles*. *Llepacrestetes* [val. S. xviii]. *Llepaculs*. *Llepadiis*. *Llepajils* [c. 1500, *Somni de JJoan*]. *Llepagats*, veg. supra. *Llepallaunes*. *Llepallosa*. *Llepaolles*. *Llepededres*. *Llepaplats* [«malnom que es dóna als criats», *DFgra.*].

¹ Així en el manuscrit, edició PzPastor, 161.13; les eds. incunables ho canvien en *lepada* com intentant dissimular el catalanisme. — ² Punt 813 de l'ALF hi ha mapa *lécher* i el Suplement només porta respostes d'unes vuit localitats, de les quals la meitat són occitanes. — ³ L'admissió de dos parònims romànics d'origen diferent (pensem que també el ll. *lambère* hi fronteraja amb tot) no ens pot privar naturalment d'acceptar que ocasionalment s'hagin produït encreuaments entre els dos llinatges: en els *Faits des Romains* (a. 1213) *laper as roches* intr. apareix en el sentit de 'mullar-les (les onades)' (*Rom.* lxxv, 513). Jo també posaria aquí el bretó *lipa* 'llepar' i *lipouz* adj. 'afriend', que no deuen ser cèltics antics, d'una banda per la *-p-* que el cèltic elimina, d'altra banda perquè no se'ls sap parentela en cèltic insular (V. Henry) i, en fi aquest *-ouz* sembla denunciar-lo com un manlleu d'una forma dialectal de francès antic. — ⁴ Gustav Meyer, *Albanische Studien* III, 31; *Etim. Wb. des Alban.*, § 237. — ⁵ E oberta que està en contradicció amb totes les dades, de pertot, que la fan tançada. El Priorat és una comarca de dialecte occidental, però que en contrast amb tota la resta del cat. occidental té è de *e* etimològica